

Het jaar van de *innovatie*

Voor Henk van der Aa, de nieuwe hoofdredacteur journalistiek van KRO-NCRV, was 2018 een zwaar jaar. Maar vol nieuwe plannen en vol moed gaat hij 2019 in.

TEKST: BRAM DE GRAAF, BEELD: BASTIAAN HEUS, STIJN GHIJZEN, SHUTTERSTOCK

Het voelde als een nederlaag, bekent Henk van der Aa (41), sinds oktober 2018 hoofdredacteur journalistiek bij KRO-NCRV. *Brandpunt*, waar hij sinds 2013 met hart en ziel voor werkte, hield na 59 jaar op te bestaan. Afgelopen juni maakte NPO bekend dat er in de nieuwe plannen geen plaats meer was voor de actualiteitenrubriek, die volgens oud-presentator Aad van den Heuvel een venster op de wereld bood. "We hadden de afgelopen jaren zó hard gewerkt aan *Brandpunt* om telkens mee te gaan in de wensen van de NPO," zegt Van der Aa. "Niet alleen aan bijzondere reportages, ook voerden we continue discussies over de koers en de inhoud." Na de allerlaatste aflevering van *Brandpunt+* op 7 december moest hij afscheid nemen van zestien medewerkers, waaronder goede vriendin en presentator Liesbeth Staats. "Hartverscheurend en onrechtvaardig. Gelukkig hebben we die avond niet alleen getreurd, maar ook onze successen gevierd. We zetten met onze nieuwsverhalen mensen in beweging. Daarnaast bedreven we het afgelopen jaar op een

nieuwe manier journalistiek, vanuit een constructieve grondhouding. Dat leverde een programma op dat verder keek dan de ellende; we toonden ook mensen die bezig waren met de oplossingen daarvoor. We wonnen er zelfs een innovatieprijs mee! Blijkbaar was dat niet genoeg. Dat is zuur."

EERVOL

Zelf kijkt Van der Aa met plezier terug op zijn jaren als *Brandpunt*-verslaggever. Hij deed onderzoek naar verdwenen studenten in het door drugoorlogen geteisterde Mexico en stond vooraan bij de opstand in de Oekraïne. "Dat was spannend en het zal me altijd bijblijven. Maar een drieluik over de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017 vond ik net zo belangrijk." Hoewel hij vaak aangaf het liefst de wereld over te vliegen om mooie verhalen te maken, accepteerde hij de functie van hoofdredacteur. "Ik deed dat uit loyaliteit aan KRO-NCRV," zegt hij. "Maar de vraag over het waarom houdt me soms nog bezig. Ik kwam geblesseerd uit de strijd rondom *Brandpunt*. Maar mijn visie – zoals meer participa-

'Wij zullen dat venster op de wereld blijven bieden, maar in bredere vorm'

tie van de kijker, een flexibelere afdelingsstructuur en duidelijke thematische keuzes – sprak de directie aan en ze vroeg me. Het is eervol. Ik mag nu over meer programma's meepraten. De wil om te innoveren en om op een nieuwe manier journalistiek te bedrijven is aanwezig. Ik zag kansen, maar ik zal de verslaggeving wel eens missen."

POINTER

Van der Aa is nu de baas over de documentaire-afdeling en de televisieprogramma's *Jinek* en *De monitor*. Voor de radio is dat: *Spraakmakers*, *1 op 1*, *Reporter Radio* en *Taalstaat*. "Behalve met *Brandpunt* gaat KRO-NCRV door met alles wat er was. Op NPO Radio 1 hebben we een sterke positie en blijven we toon-

aangevend. Eva is terug van zwangerschapsverlof. Ze is ervaren, bekoord en heeft er zin in. *De monitor* is weer terug op de zondagavond." Nieuw is Pointer, een dataplatform. "Een nieuwe vorm van journalistiek, waarmee we naar structuren kijken in plaats van incidenten. We proberen die structuren te verbinden en roepen daarbij onze volgers op om met ons dat journalistieke onderzoek aan te gaan, zoals ook Bellingcat dat doet." Als voorbeeld noemt hij een onderzoek naar de herkomst van de vis in onze viswinkels. "Elke vissersboot ter wereld is te traceren via een tracker. Soms zetten vissers die uit als ze in illegale wateren gaan. Door samenwerking kun je achterhalen hoeveel illegaal wordt gevestigd en waar. Als kijker en luisteraar kun je daardoor een duurzame keuze maken in de viswinkel." Met NPO is de afspraak gemaakt dat drie Pointer-onderzoeken als special op de televisie te zien zullen zijn.

ENERGIE

De vraag is of de nieuwe koers nog steeds een goed venster op wereld biedt. "Dat was echt een term van de jaren 60," zegt Van der Aa resoluut. "Er waren toen twee televisiekanalen en mensen leefden mee als er iemand naar een conflictgebied durfde te gaan. Nu, met de smartphones, YouTube en noem maar op, heeft iedereen 24/7 een venster op de wereld. Wij zullen dat venster blijven bieden, maar in bredere vorm. We vinden het heel belangrijk om ons te focussen op wat dat enorme aanbod met ons doet en hoe wij ons daartoe verhouden." Het geeft hem de energie om het nieuwe jaar vol goede moed in te gaan. "Voor mij was 2018 het jaar van de afbraak en de teleurstelling. Ik hoop dat 2019 het jaar van de innovatie en het uitbouwen wordt. Ik heb daar alle vertrouwen in."